HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

טהור. שמהרתי לך כאן מכלל שהוא טמא לגבי אחר כגון טבול יום שטמא למרומה לפי ס"ד טהור ממש ליפסוק קרא מיניה ונמצי ידענא דטמא לפסול בפרה להא מטעמא קרייה רחמנא גלח מאי טהור טהור כל דהו ומשכחת טבול יום למיקרי טהור דכתיב (ויקרא יד) ורחץ במים וטהר: **מיהו.** גבי מעשר כתיב ולא נפסקא ומיניה ילפינן: **מיפה.** טמא האוכלה לכתיב (שם כג) ומתו בו כי יחללוהו וכתיב התם למרומה לחמר מר (מכות יח.) ותרומת ידך[ע] הלו הכתובים: **ותומש.** זר האוכלן בשוגג לגבי מעשר שני לא להא זרים אכלי ליה ואין תומש גלח בפודה את מעשרו: **והן (הן) נגפי רהן.** לקדש בהן את המשה וליקח בהן עבדים וקרקעות ובהמה טמאה לגבי מעשר לא ניתן גלח לאכילה ומשיח וסיכה ואין לשה מקדשת בו ומשה משנה ר"מ לחמר (ב"ק קף סט:) מעשר ממון גבוה הוא ולא"ג דקולא הוא לגבי תרומה ובכורים לפ"ק חשיב ליה והכי נמי אמרינן בב"מ פ' הזהב (דף נג.) דקולא הוא: **נאחד ומאה.** לגבי מעשר בטל ברוב ולא בעי אחד מאה ומאה: **וטעונין רחיצת ידים.** לפילו הן פירות לשה ידים שניות הן מדרבנן ופוסלות את התרומה לגבי מעשר וחולין ק"ל (חולין דף קו.) הטובל ידיו לפירות ס"ן מגסי הרוח: **והערב שמש.** כדילפינן בהאי פירקא (לקמן עד.) טבול יום מותר במעשר ואסור בתרומה: **ואם איתא.** דקל מחמור גלח ליף ומותר על במעשר: **בבאת מקום.** לגבי תרומה נאכלת בגבולין: **וטעונין וידוי.** בפרק הקדש מן הבית (דבריס כו:) הבא בהאחי את לשאת [שם] בבכורים: **ואפילו נאון.** בכורים: **ור"ש מתיר.** בכורים ולקמן[ע] מפרש טעמייהו: **וחייבין בביעור.** בכורים ומעשר שני בשנה השלישית שאם שהה מעשרותיו שנה רלשונה ושניה מולין בשלישית לירושלים ומתודה בערתי הקדש מן הבית וכו' ואם לא הוליכן מתבערין בכל מקום שהן: **ור"ש פוטר.** בבכורים: **ואילו אסור לגבר מן בטומאה.** ל"ק דמקיש בכורים למעשר לכל מילי ה"ל למיתני ואסור להלין מהן אם נטמאו לתין טומאתן מתירתן להבערה ולא תמרי' לע"ג לא ניתן מעשר גלח לאכילה ושתיה וסיכה כדכתיב (שם יד) ואכלת הני מילי טהור לגבי היכא דנטמא לא חזי לאכילה ילליק בו גלח אסור לגבר בטומאה כדכתיב (שם כו) ולא בערתי ממנו בטומאה: **בטומאה דטומאתה מתירתה בהבערה.** כדילף לקמן בפ"ק (ע"ב): ואוכלן

ליומד על טבול יום שכשר בפרה. ול"ת מהיכא תיקס לדעתיה דלפסול לחי משום דמטמא קרייה רחמנא הא לא דמי הזאה לשאר עבודה שהרי הזר כשר בה ול"ל מדקפיד קרא להזאה במקום טיהור ול"ת והיכי ילפינן מהזאה להכשיר טבול יום בשאר עבודות דפרכינן מה להזאה שכן זר כשר בה ול"ל דאפ"ה כיון דעיקר טהרה בהזאה אתיא ואכשר בה רחמנא טבול יום כל שכן בשאר עבודות ול"ת אימא מרבי ששת ערל מהו במעשר כי היכי דילף פסח ממעשר לענין אנינות [ב]דילף נמי מעשר מפסח לענין ערלות או דלמא חמור מקל ילף קל מחמור לא ילף אמר להו תניתוה [ג]התרומה והבכורים חייבים עליהן מיתה וחומש ואסורין לזרים והן נכסי כהן ועולין באחד ומאה וטעונין רחיצת ידים והערב שמש הרי אלו בתרומה ובבכורים מה שאין כן במעשר ואם איתא ניתני ערל אסור בהן מה שאין כן במעשר [ד]תנא ושייר ומאי שייר דהאי שייר שייר דקא תני סיפא [ז]יש במעשר ובבכורים [ה]מה שאין כן בתרומה [ד]שהמעשר [ה]והבכורים טעונין הבאת מקום [ו]וטעונין וידוי [ט]ואסור לאונן ורבי שמעון מתיר [ח]וחייבין בביעור ור"ש פוטר ואילו [ט]אסור לבער מהן בטומאה ואוכלן

[א]והזה הטהור על הטמא [ב]טהור מכלל שהוא טמא [א]לימד על טבול יום שכשר בפרה בעו מיניה מרב ששת ערל מהו במעשר כי היכי דילף פסח ממעשר לענין אנינות [ב]דילף נמי מעשר מפסח לענין ערלות או דלמא חמור מקל ילף קל מחמור לא ילף אמר להו תניתוה [ג]התרומה והבכורים חייבים עליהן מיתה וחומש ואסורין לזרים והן נכסי כהן ועולין באחד ומאה וטעונין רחיצת ידים והערב שמש הרי אלו בתרומה ובבכורים מה שאין כן במעשר ואם איתא ניתני ערל אסור בהן מה שאין כן במעשר [ד]תנא ושייר ומאי שייר דהאי שייר שייר דקא תני סיפא [ז]יש במעשר ובבכורים [ה]מה שאין כן בתרומה [ד]שהמעשר [ה]והבכורים טעונין הבאת מקום [ו]וטעונין וידוי [ט]ואסור לאונן ורבי שמעון מתיר [ח]וחייבין בביעור ור"ש פוטר ואילו [ט]אסור לבער מהן בטומאה ואוכלן

מיפה. טמא האוכלה לכתיב (שם כג) ומתו בו כי יחללוהו וכתיב התם למרומה לחמר מר (מכות יח.) ותרומת ידך[ע] הלו הכתובים: **ותומש.** זר האוכלן בשוגג לגבי מעשר שני לא להא זרים אכלי ליה ואין תומש גלח בפודה את מעשרו: **והן (הן) נגפי רהן.** לקדש בהן את המשה וליקח בהן עבדים וקרקעות ובהמה טמאה לגבי מעשר לא ניתן גלח לאכילה ומשיח וסיכה ואין לשה מקדשת בו ומשה משנה ר"מ לחמר (ב"ק קף סט:) מעשר ממון גבוה הוא ולא"ג דקולא הוא לגבי תרומה ובכורים לפ"ק חשיב ליה והכי נמי אמרינן בב"מ פ' הזהב (דף נג.) דקולא הוא: **נאחד ומאה.** לגבי מעשר בטל ברוב ולא בעי אחד מאה ומאה: **וטעונין רחיצת ידים.** לפילו הן פירות לשה ידים שניות הן מדרבנן ופוסלות את התרומה לגבי מעשר וחולין ק"ל (חולין דף קו.) הטובל ידיו לפירות ס"ן מגסי הרוח: **והערב שמש.** כדילפינן בהאי פירקא (לקמן עד.) טבול יום מותר במעשר ואסור בתרומה: **ואם איתא.** דקל מחמור גלח ליף ומותר על במעשר: **בבאת מקום.** לגבי תרומה נאכלת בגבולין: **וטעונין וידוי.** בפרק הקדש מן הבית (דבריס כו:) הבא בהאחי את לשאת [שם] בבכורים: **ואפילו נאון.** בכורים: **ור"ש מתיר.** בכורים ולקמן[ע] מפרש טעמייהו: **וחייבין בביעור.** בכורים ומעשר שני בשנה השלישית שאם שהה מעשרותיו שנה רלשונה ושניה מולין בשלישית לירושלים ומתודה בערתי הקדש מן הבית וכו' ואם לא הוליכן מתבערין בכל מקום שהן: **ור"ש פוטר.** בבכורים: **ואילו אסור לגבר מן בטומאה.** ל"ק דמקיש בכורים למעשר לכל מילי ה"ל למיתני ואסור להלין מהן אם נטמאו לתין טומאתן מתירתן להבערה ולא תמרי' לע"ג לא ניתן מעשר גלח לאכילה ושתיה וסיכה כדכתיב (שם יד) ואכלת הני מילי טהור לגבי היכא דנטמא לא חזי לאכילה ילליק בו גלח אסור לגבר בטומאה כדכתיב (שם כו) ולא בערתי ממנו בטומאה: **בטומאה דטומאתה מתירתה בהבערה.** כדילף לקמן בפ"ק (ע"ב): ואוכלן

מסורת הש"ס

יומא מג: זבחים יז:, ב) ב"מ נג: בכורים פ"ב מ"ל מנחות יח: [חלה פ"ל מ"ט], ג) [סוכה נה. וש"נ], ד) בכורים פ"ב מ"ב, ה) [ספרים לו: ושם איתא ומשכחת לתחן], ו) [דבריס יג], ז) [ב"ב], ח) רש"י, ט) ב"ל התלה והתרומה], י) רש"י, כ) [ב"מ ב.], ל) גליון, מ) [וע' תוספות מנחות טו. ד"ה למס],

תורה אור השלם

1. וְהִזָּה הַשָּׁהֵר עַל הַטָּמֵא בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְחִטָּאוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָהֵר בָּעָרֶב: במדבר יט יט

גליון הש"ס

גמ' משא"כ בתרומה. עי' מנחות טו ע"ל תד"ה למס:

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה קל וכו' מיבעיא להו פסיקתא: (ב) ד"ה מה וכו' למעוטי מבו ח"ב:

מוסף רש"י

הובא בעמוד קודם.

תוספות ישנים

כי היכי דילף פסח ממעשר לענין אנינות. פירוש משום דילפינן ליה בק"ו ומה מעשר הקל תמרה תורה לא שכלתי בחולי ממנו פסח תמור לכ"ש. ותימה מה למעשר שכן טעון כסף כדכתיב ור"ל דילפינן לה ממעשר מג"ש דממנו ממנו ול"ת ומאי קדשים מגח לן לתמירי לגזול וי"ל דילפינן מפסח מחמת מוקת תורת וה"ת הלא למד מלמד הוא דפסח ילפינן ממעשר וי"ל כיון דלמד קמץ ע) הוי חולין למעשר לא הוי קדשים למדין וחוכרן ולמדין: **א)** ולא נהירא לרשב"ם דאין לך סיה מקופין שם מק"ו ילף הלא מיכא פירכא דלפרישית מה למעשר שכן טעון כסף כדכתיב הלא כתיב דוקא יש למעשר שכן שהוא מחמת עצמו ולא מחמת אחר כגון בכורות ומ"מ אין לך מקופין יותר מזה שהרי אפילו לר' יוסי הגלילי שאין מקופין אלא ב' דברים בלבד מ"מ מקופין הן שהרי אפילו לר' יוסי הגלילי מודה בשני מיני תבואה שאין מקופין זה עם זה ואפילו הכי מקופין הן שהרי אין מביאין זה מזה ואפילו הכי מקופין הן שהרי אין מביאין זה מזה ואפילו הכי מקופין הן שהרי אין מביאין זה מז